



SN.GENEL MÜDÜR, FON ve SERMAYE PİYASALARI YÖNETİCİLERİNİN DİKKATLERİNE

Genel Mektup: 660
Operasyon Müdürlüğü

İstanbul, 04/11/2003

Değerli Üyemiz, Ortaklarımız,

KONU: Acentelik Sözleşmesi İmzalamış Banka ve Aracı Kurumlar için 652 sayılı Genel Mektup çerçevesinde uygulama esasları hk.

Aracı kuruluşların, Takasbank sisteminde gerçekleştirdikleri hisse senetleri hareketlerinin müşteri bazında izlenebilmesini sağlamak amacıyla, takas işlemleri, üyelerarası virman, üye içi müşteri hesapları arasında aktarım ve aynı müşterinin alt detay hesapları arasında yapılan aktarım işlemleri, fiziki giriş/çıkış işlemleri ve sermaye artırım işlemleri yazılımlarında yapılacak revizyon çalışmalarının büyük ölçüde tamamlandığı ve söz konusu değişikliklerin 2004 yılının Şubat ayında uygulamaya alınmasının planlandığı 20.10.2003 tarih ve 652 sayılı Genel Mektubumuz ile duyurulmuştur.

Mevcut sistemde yapılacak değişiklikler ile, aracı kurumların İMKB Hisse Senetleri Piyasası'nda yapacakları işlemlerde, emir girişinde belirttikleri müşteri hesap numarası bilgisinin kullanılarak takas işlemlerinin gerçekleştirilmesi sağlanacaktır. Yeni sistemde takas işlemlerinin sorunsuz tamamlanabilmesi için, emir girişinde belirtilen müşteri hesabının işlemi yapan aracı kurumda takas işlemleri için gerekli şartları taşıyan (açık, işlemde, giriş çıkış yetkisi olan v.s) bir hesap olması gerekmektedir.

Ancak, Sermaye Piyasası Kurulu'nun "Aracılık Faaliyetleri ve Aracı Kuruluşlara İlişkin Esaslar Hakkında Tebliği"nin 24. maddesinde düzenlenen çerçevede bir aracı kurum ile acentelik sözleşmesi imzalayan bankalar, müşteri alım satım emirlerini, kendi bünyelerinde bulunan müşteri hesap numaraları ile acentesi oldukları aracı kurumlara iletmekte ve aracı kurumlar da İMKB'de yaptıkları işlemlerde bu hesap numaralarını kullanmaktadırlar. Acentelik sözleşmesi imzalayan banka ve aracı kurumların yeni sisteme uygun olarak takas işlemlerini gerçekleştirebilmeleri için, Borsa işlemlerine aracılık yapan kurumlarda da tüm müşteri hesaplarının açılması ve dolayısıyla mükerrer bir hesap yapısının oluşturulması gerekecekti. Sistemde mükerrer hesapların açılmasını önlemek amacıyla, söz konusu çerçevede işlem yapan kurumlar için, Sermaye Piyasası Kurulu'nun onayıyla farklı bir düzenleme yapılması zorunluluğu doğmuştur. Buna göre; müşteri hesaplarının acentelik yapan bankada açıldığı ve işlemlerin acentelik sözleşmesi

İMKB TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.

çerçevesinde gerçekleştirildiğini belgeleyen kurumlar için uygulanacak esaslar aşağıda belirtilmiştir;

- Banka ve aracı kurumlar, iki kurum arasındaki acentelik ilişkisini beyan eden bir yazı ile Takasbank'a başvuracaklar ve bu kurumlar sisteme tanımlanacaklardır.
- Aracı kurum, acente banka adına Takasbank sisteminde bir müşteri hesabı açacak ve açtığı hesap numarasını Takasbank Hisse Senetleri Operasyon Departmanına bildirecektir.
- Aracı kurum, işlemlerini yaptığı banka müşterileri için İMKB sistemine giriş yaptığı emirlerde, banka kodunu ve müşteri hesap numarasını belirtecektir. (Emir girişinde yapılacak düzenleme daha sonra İMKB tarafından duyurulacaktır.)
- İMKB sisteminden alınan sözleşme bilgilerine göre oluşturulacak müşteri detaylı alış satış kayıtlarında, emir girişi esnasında belirtilen banka kodu kullanılacaktır. Buna göre; aracı kurumun kendi müşterileri için yaptığı işlemler ile bankada hesabı bulunan müşteriler adına yaptığı işlemler ayrıştırılacak ve aracı kurum müşterileri ile acente banka müşterilerinin işlemleri kendi içerisinde netleştirilecektir.
- T+1 sabahı itibariyle aracı kurumlar, kendi müşterileri adına yapmış oldukları alış satış işlemlerini izleyebilecekler, acente banka müşterileri adına yapmış oldukları işlemleri ise, banka adına açılan müşteri hesaplarının menkul kıymet ve grup bazında net borç ve alacağı olarak takip edebileceklerdir. Acente bankalar, sadece kendi müşterilerine ait işlemleri Takasbank terminallerinden izleyebileceklerdir.
- Aracı kurumlar ve bankalar, müşteri detaylı alış satış bilgilerini kontrol edecekler ve müşteri alanı ile ilgili herhangi bir hata tespit edildiğinde, düzeltme için İMKB'ye bildireceklerdir. Düzeltme talepleri sadece aracı kurumlar tarafından yapılacaktır. Bankalar, müşterileri adına yapılan işlemlerde hata tespit etmeleri halinde işlemi yapan aracı kuruma bildirecekler ve aracı kurumlar da düzeltme talebini İMKB'ye ileteceklerdir. (Düzeltme talepleri ile ilgili düzenleme İMKB tarafından duyurulacaktır.)

ACENTELİK FAALİYETİ GÖSTEREN BANKALAR TARAFINDAN YAPILACAK İŞLEMLER

- Takas günü (T+2) müşteri detaylı oluşturulan takas kayıtlarının onaylanmasında aracı kurumlar kendi müşterileri için, bankalar da kendi müşterileri için onaylama yapacaklardır.
- Bankalar, kendi müşterileri için oluşturulan takas kayıtlarında müşteri detay hesap değişikliği, istisna tanımlama, alacak sıra değişimi ve borç kapatma parametresi tanımlama işlemlerini gerçekleştirebileceklerdir. (İşlemlerin detayı 652 sayılı Genel Mektup ekinde verilmiştir.)

- Bankaların müşterileri adına oluşturulan takas kayıtlarının onaylanması ile satış yapan müşteri hesaplarından, bankanın Takas İşlemleri Havuz Hesabı'na aktarım yapılacak ve tercih edilen borç kapatma durumuna göre işlem gerçekleştirilecektir.
- Banka, borç kapatma için otomatik ya da manuel borç kapatma yapılmasını tercih edebilecektir. Otomatik borç kapatmanın tercih edilmesi durumunda, satışı yapılan kıymetler satışı yapan müşteri hesaplarından havuz hesabına aktarılabacak ve banka müşterilerinin yapmış olduğu işlemler için aracı kuruma olan net borç miktarı kadar (kıymet bazında toplam satış- toplam alış) otomatik virman girişi kaydı oluşturulacaktır. Otomatik oluşturulacak virman kayıtları, bankanın iki farklı kullanıcısı tarafından iki aşamalı olarak onaylanarak gerçekleştirilecektir. Oluşturulan virman kayıtlarında, virmanlanan kurum, İMKB'de işlem yapan aracı kurum, virmanlanan müşteri hesap numarası ise aracı kurumda bankanın takas işlemlerini gerçekleştirmek için açılan ve Takasbank'a yazılı olarak bildirilmiş olan hesap numarası olacaktır.
- Otomatik oluşturulan virman kayıtlarında değişiklik yapılamayacaktır. Otomatik oluşturulan miktardan daha az bir tutar virmanlanmak istenmesi halinde, yeni kayıt girişi yapılması gerekecektir.
- Manuel borç kapatmayı tercih eden banka işlemlerinde ise; satış yapan müşteri hesaplarından takas işlemleri havuz hesabına ve ardından alış yapan müşteri hesaplarına aktarım yapılacaktır. Manuel borç kapatma işlemlerinde otomatik virman kaydı oluşturulmayacağından bankanın, aracı kuruma olan net borçlarını virmanlamak için, virman kaydı girişi ve onayı yapması gerekecektir.

BİR BANKA İLE ACENTELİK SÖZLEŞMESİ ÇERÇEVESİNDE İŞLEM YAPAN ARACI KURUMLAR TARAFINDAN YAPILACAK İŞLEMLER

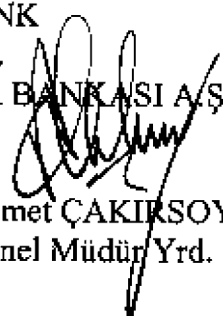
- Takas işlemlerinin tamamlanması sorumluluğu aracı kurumlarda olacaktır.
- Aracı kurumlar, acentesi olan bankalar adına yaptıkları işlemleri, bankalar adına açacakları hesapları kullanarak gerçekleştireceklerdir.
- Banka müşterileri adına yapılan tüm işlemler, banka için açılmış müşteri hesabının alış ve satış işlemi olarak değerlendirilecek ve bu çerçevede netleştirilecektir. Takas işlemleri bu hesap kullanılarak gerçekleştirilecektir.
- Aracı kurum, bankanın aracı kurumdaki banka hesabına yapmış olduğu virmanlar sonucunda oluşan bakiye ile borç kapatma işlemini yapacaktır. (652 sayılı Genel Mektup çerçevesinde)
- Banka müşterilerinin takas alacakları öncelikle aracı kurumda açılan banka hesabına aktarılacak ve takas alacakları için otomatik virman talimatı oluşturulacaktır. Otomatik oluşturulacak virman kayıtlarında, virmanlanan kurum banka ve virmanlanan hesap ise bankanın takas işlemleri havuz hesabı olacaktır. Virman kayıtları, iki aşamalı onaydan sonra gerçekleştirilecektir.

- Aracı kurumun otomatik virman talimatına istinaden, bankanın takas işlemleri havuz hesabına aktarılan kıymetler, alış yapan banka müşteri hesaplarına sistemde belirli aralıklarla çalışacak alacak dağıtım süreci ile otomatik olarak dağıtılacağı gibi banka tarafından manuel olarak da aktarılabilecektir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederiz.

Saygılarımızla,

TAKASBANK
T.M.K.B.
TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.

 Emin ÇİTANA Genel Müdür Yönetim Kurulu Üyesi	 Ahmet ÇAKIRSOY Genel Müdür Yrd.
--	--